

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 sierpnia 1961 r.

w sprawie tworzenia funduszu zakładowego na rok 1961 w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych i geologicznych, w samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego oraz w pracowniach konserwacji zabytków.

Na podstawie art. 2 ust. 3 i 4, art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie dotyczy:

- 1) państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz przedsiębiorstw produkcji pomocniczej,
- 2) państwowych przedsiębiorstw geologicznych (geofizycznych),
- 3) samodzielnych oddziałów wykonawstwa inwestycyjnego,
- 4) pracowni konserwacji zabytków zwanych dalej „przedsiębiorstwami”.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa planowo rentowne tworzą fundusz zakładowy od osiągniętego zysku według stawki procentowej ustalonej przez właściwego ministra.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo rentowne osiągnie zysk większy o 10% od zysku ustalonego w planie techniczno-ekonomicznym na rok 1961, wówczas od zysku ponadplanowego przekraczającego tę granicę stosuje się stawkę procentową (ust. 1) zmniejszoną według poniższej tabeli:

Wysokość przekroczenia zysku planowanego	Zmniejszenie stawki procentowej
od 10,1% do 15%	o 10%
od 15,1% do 20%	o 15%
od 20,1% do 25%	o 20%
od 25,1% do 30%	o 30%
od 30,1% do 35%	o 40%
od 35,1% do 40%	o 50%
powyżej 40%	o 70%

3. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo rentowne osiągnie zysk w granicach od 50% do 75% zysku ustalonego w planie techniczno-ekonomicznym na 1961 r., stawka procentowa ustalona dla tego przedsiębiorstwa ulega zmniejszeniu o 50%; w razie osiągnięcia zysku niższego od 50% zysku planowanego przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.

§ 3. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo deficytowe nie poniesie w 1961 r. straty większej od ustalonej przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do planu techniczno-ekonomicznego na 1961 r., dokonuje odpisu zasadniczego na fundusz zakładowy w wysokości do 4% osobowego funduszu płać planowanego na 1961 r.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo deficytowe ustali w swoim rocznym planie techniczno-ekonomicznym stratę mniejszą od ustalonej przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do planu na 1961 r. i nie poniesie straty większej od ustalonej w swoim planie techniczno-ekonomicznym, dokonuje ponadto dodatkowego odpisu na fundusz zakładowy w wysokości do 15% różnicy między stratą ustaloną przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do planu na 1961 r. a stratą przyjętą do planu techniczno-ekonomicznego przedsiębiorstwa.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo deficytowe poniesie stratę większą od ustalonej w swoim rocznym planie techniczno-ekonomicznym, a poniesiona strata nie przekracza straty ustalonej przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do planu na 1961 r., dokonuje odpisu dodatkowego na fundusz zakładowy w wysokości do 10% różnicy pomiędzy stratą ustaloną przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do planu na 1961 r. a stratą rzeczywiście poniesioną.

4. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo deficytowe poniesie stratę mniejszą od ustalonej w jego planie techniczno-ekonomicznym, wówczas odpis dodatkowy, o którym mowa w

ust. 2, powiększa się o kwotę w wysokości do 10% sumy, o którą przedsiębiorstwo zmniejszyło stratę ustaloną w rocznym planie techniczno-ekonomicznym.

5. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo deficytowe ustaliło w rocznym planie techniczno-ekonomicznym stratę w wysokości ustalonej przez jednostkę nadrzędną, a poniesie stratę mniejszą, dokonuje odpisu dodatkowego na fundusz zakładowy w wysokości do 10% sumy, o którą zmniejszyło planowaną stratę.

6. Jeżeli przedsiębiorstwo planowo deficytowe pogorszy w roku 1961 wynik w porównaniu do wyniku ustalonego przez jednostkę nadrzędną we wskaźnikach do planu na 1961 r., odpis zasadniczy ustalony w myśl ust. 1 podlega zmniejszeniu o 8% za każdy procent pogorszenia wyniku w granicach do 5%, o dalsze 10% za każdy procent pogorszenia wyniku w granicach od 5% do 10% i o 1% za każdy procent pogorszenia wyniku w granicach od 10% do 20%.

7. Jeżeli pogorszenie wyniku wyniesie więcej niż 20%, przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.

8. W celu ustalenia, czy przedsiębiorstwo planowo deficytowe uzyskało prawo do utworzenia funduszu zakładowego oraz w celu ustalenia podstawy obliczenia odpisu dodatkowego na fundusz zakładowy koryguje się planowaną stratę o wskaźnik wykonania planu sprzedaży produkcji planowo deficytowej.

§ 4. Właściwi ministrowie mogą zastosować odpowiednie przepisy § 3 do przedsiębiorstw o niskiej rentowności, to jest takich, w których planowany zysk nie stanowi więcej niż 1% wartości planowanej sprzedaży produkcji.

§ 5. 1. Fundusz zakładowy tworzą przedsiębiorstwa, jeżeli wykonają podstawowe zadania rzeczowe, które określają jednostki nadrzędne w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. W razie niewykonania części podstawowych zadań rzeczowych z udowodnionej winy zleceniodawców właściwy minister (przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej) może przyznać prawo do utworzenia funduszu zakładowego tylko wówczas, gdy przedsiębiorstwo ze swej strony wykaze, że zastosowało względem zleceniodawcy wszystkie sankcje przewidziane umową.

§ 6. 1. Właściwi ministrowie w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych określają dla poszczególnych branż i grup przedsiębiorstw wysokość stawek procentowych funduszu zakładowego, o których mowa w § 2 ust. 1 oraz w § 3 ust. 1—5, uwzględniając poziom rentowności oraz udział funduszu plac w wartości produkcji podstawowej.

2. Średnie resortowe stawki procentowe funduszu zakładowego ustalone są w załączniku do rozporządzenia.

3. Łączna kwota funduszu zakładowego, ustalona w planach techniczno-ekonomicznych wszystkich przedsiębiorstw (planowo rentownych i planowo deficytowych) resortu, nie może przekraczać kwoty, jaka wynika z zastosowania średniej stawki procentowej (ust. 2) do planowanego w resorcie na 1961 r. wyniku działalności gospodarczej przedsiębiorstw objętych rozporządzeniem.

§ 7. 1. Przy ustalaniu, czy przedsiębiorstwu przysługuje prawo do funduszu zakładowego, jak również przy ustalaniu wysokości tego funduszu dokonuje się korekty wyników zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r., Nr 13, poz. 78), zwanej dalej

„ustawą”, tylko wtedy, gdy w następstwie zmian wpływających na poziom kosztów własnych przedsiębiorstwa nie następuje odpowiednia zmiana cen rozliczeniowych produkcji oraz cen sprzedawanych wyrobów i taryf świadczonych usług lub zmiana wysokości stawki procentowej funduszu zakładowego.

2. Niezależnie od korekt, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, właściwi ministrowie mogą określić w drodze zarządzeń wydanych w porozumieniu z Ministrem Finansów dodatkowe tytuły korekt wyniku (dodatnich i ujemnych).

§ 8. Właściwy minister może w porozumieniu z Ministrem Finansów zezwolić na zaliczenie na fundusz zakładowy w całości lub w części zysku osiągniętego z produkcji ubocznej określonego rodzaju wyrobów nie objętych planem techniczno-ekonomicznym przedsiębiorstwa w roku 1961.

§ 9. 1. Właściwy minister (przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej) może zezwolić na zwiększenie podstawy obliczenia funduszu zakładowego o zysk utracony przez przedsiębiorstwo na skutek obniżenia ceny sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w wyniku realizowania postępu technicznego w razie:

- 1) zastosowania efektywnych rozwiązań konstrukcyjnych albo nowych lub zastępczych materiałów,
- 2) udzielenia na rzecz zleceniodawcy opustu od ceny ustalonej w kosztorysach z tytułu wprowadzenia przez przedsiębiorstwo usprawnień organizacyjnych lub technicznych.

2. Wnioski przedsiębiorstw w sprawach określonych w ust. 1 powinny być zatwierdzone przez właściwy oddział banku finansującego oraz zainteresowanych zleceniodawców.

§ 10. Przy ustalaniu, czy przedsiębiorstwu przysługuje prawo do funduszu zakładowego, jak również przy ustalaniu wysokości tego funduszu wyłącza się zysk osiągnięty przez przedsiębiorstwo:

- 1) z robót budowlano-montażowych i geologicznych, jeżeli rozliczenie tych robót nie zostało dokonane na podstawie obowiązujących norm i cen albo na podstawie umownych ryczałtów, a w odniesieniu do robót górniczych dołowych — na podstawie zasad wyceny tych robót ustalonych odrębnymi przepisami,
- 2) ze sprzedaży wyrobów produkcji pomocniczej i usług, jeżeli ceny tych wyrobów i usług nie są objęte obowiązującymi cennikami (taryfami), chyba że właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów postanowi inaczej; nie wyłącza się jednak zysku osiągniętego przez przedsiębiorstwo ze sprzedaży wyrobów produkcji pomocniczej przeznaczonej na eksport lub zastępującej import mimo braku cen w obowiązującym cenniku, jeżeli sprzedaż tej produkcji nie przekracza 50% ogólnej wartości sprzedaży.

§ 11. Jeżeli wartość wykonanych robót i usług oraz sprzedanych wyrobów, o których mowa w § 10, przekracza 50% ogólnej wartości sprzedaży, przedsiębiorstwo nie tworzy funduszu zakładowego.

§ 12. 1. Przedsiębiorstwom, które nie spełniają warunków określonych w rozporządzeniu, jednostka nadrzędna może zezwolić na dokonywanie wydatków na nagrody do wysokości kwoty nie przekraczającej 0,2% planowanego na dany okres osobowego funduszu plac.

2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, zalicza się na straty przedsiębiorstwa. Jeżeli jednak przedsiębiorstwo nie spełni warunków określonych rozporządzeniem tylko w po-

czątkowych kwartałach roku, a w następnych uzyska prawo do utworzenia funduszu zakładowego, wówczas wydatki na nagrody dokonane zgodnie z ust. 1 obciążają fundusz zakładowy.

§ 13. 1. Przedsiębiorstwom, które zgodnie z § 11 nie tworzą funduszu zakładowego, jednostka nadrzędna może zezwolić na pokrywanie wydatków na nagrody, świadczenia oraz na zaspokojenie innych potrzeb pracowników — do wysokości 2% planowanego na 1961 r. osobowego funduszu płac, nie przekraczającej jednak kwoty osiągniętego zysku lub kwoty, o którą obniżono stratę.

2. Zezwolenia na dokonywanie wypłat, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielone po stwierdzeniu na podstawie sprawozdań z wykonania planu przedsiębiorstwa i sprawozdań finansowych, że przedsiębiorstwo osiąga w swej działalności gospodarczej pozytywne wyniki ekonomiczne przez:

- 1) osiągnięcie co najmniej zaplanowanego wyniku,
- 2) zwiększenie produkcji i polepszenie jej jakości,
- 3) terminowe wywiązywanie się ze swych obowiązków wobec zleceniodawców,
- 4) wzrost wydajności pracy, oszczędną gospodarkę materiałową i likwidację marnotrawstwa,
- 5) prawidłową gospodarkę inwestycyjną.

§ 14. Upoważnia się właściwych ministrów i przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych do przyznawania prawa tworzenia oddzielnego funduszu zakładowego dla poszczególnych budów, wydzielonych na ograniczony wewnętrzny rozrachunek gospodarczy, w razie gdy na tych budowach stosowany będzie system organizacji i kontroli zatwierdzony przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, pozwalający na ustalenie wyników osiąganych przez dane budowy oraz stopnia wykonywanych przez nie planowych zadań.

§ 15. W razie stwierdzenia nieprzestrzegania przepisów rozporządzenia należy stosować sankcje przewidziane w art. 12 ustawy.

§ 16. W przedsiębiorstwach objętych przepisami rozporządzenia nie stosuje się dotychczasowych przepisów dotyczących finansowania wydatków na współzawodnictwo w zakładzie pracy oraz nagród indywidualnych za szczególne osiągnięcia.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1961 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 1961 r. (poz. 209).

I. WYKAZ ŚREDNICH RESORTOWYCH STAWEK PROCENTOWYCH FUNDUSZU ZAKŁADOWEGO DLA PRZEDSIĘBIORSTW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Przedsiębiorstwa podległe:	Stawka (% zysku)
1. Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych:	
a) rozliczające się z budżetem centralnym	22,7
b) rozliczające się z budżetami terenowymi	31,9
c) Śląski Zarząd Budownictwa Miejskiego rozliczający się z budżetem terenowym	23,2
2. Ministrowi Gospodarki Komunalnej	20,8
3. Ministrowi Komunikacji	17,4
4. Ministrowi Łączności	31,4
5. Ministrowi Górnictwa i Energetyki	50,0
6. Ministrowi Przemysłu Ciężkiego	17,7
7. Ministrowi Przemysłu Chemicznego	32,6
8. Ministrowi Przemysłu Lekkiego	28,3
9. Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu	26,0
10. Ministrowi Rolnictwa:	
a) rozliczające się z budżetem centralnym	9,8
b) rozliczające się z budżetem terenowym	28,8
11. Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego	50,0
12. Ministrowi Kultury i Sztuki	34,0

II. WYKAZ ŚREDNICH RESORTOWYCH STAWEK PROCENTOWYCH FUNDUSZU ZAKŁADOWEGO DLA PRZEDSIĘBIORSTW GEOLOGICZNYCH (GEOFIZYCZNYCH)

Przedsiębiorstwa podległe:	Stawka (% zysku)
1. Centralnemu Urzędowi Geologii	26,0
2. Ministrowi Górnictwa i Energetyki	50,0
3. Centralnemu Urzędowi Gospodarki Wodnej	36,5
4. Ministrowi Rolnictwa	18,0
5. Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych	18,5